

Ioan-Lucian Popa

O
K

**FROM
SOURCE LANGUAGE
TO
TRANSLATUM**

TRANSLATION PRACTICE WORKBOOK

**Editura „Alma Mater”, Bacău
2014**

Contents

Foreword	5
Contents	7
Advice to the users of this workbook	11
I. Preparatory Exercises	15
I.O. List of Texts in the Source Language for the Preparatory Exercises	17
I.1. Translate and apply the rules for if-clauses where necessary.	19
I.2. Translate and apply the rules governing the sequence of tenses required by the occurrence of <i>adeseori</i> , <i>deseori</i> , <i>adesea</i> , and <i>cel mai adesea</i> .	29
I.3. Translate and apply the rules governing the sequence of tenses required by the occurrence of <i>rareori</i> .	33
I.4. Translate and apply the rules governing the sequence of tenses required by the occurrence of <i>mai niciodată</i> , <i>niciodată</i> , and <i>aproape niciodată</i> .	34
I.5. Translate and apply the rules governing the sequence of tenses required by the occurrence of <i>oriunde</i> .	36
I.6. Translate and apply the rules governing the sequence of tenses required by the occurrence of <i>oricând</i> , <i>cândva</i> and <i>alcândva</i> .	38
I.7. Translate and apply the rules governing the sequence of tenses required by the occurrence of <i>tocmai</i> .	40
I.8. Translate and apply the rules governing the sequence of tenses required by the occurrence of <i>când</i> , <i>de când</i> , <i>când tocmai</i> , <i>ca și când</i> , <i>chiar când</i> , <i>până când</i> , <i>atunci când</i> , <i>tocmai când</i> , <i>pe când</i> , <i>când și când</i> , <i>din când în când</i> , and <i>atunci când</i> .	42
I.9. Translate and apply the rules governing the sequence of tenses required by the occurrence of <i>în timp ce</i> , <i>până ce</i> , <i>la ... după ...</i> , <i>după</i> , and <i>după ce</i> .	55
I.10. Translate and apply the rules governing the sequence of tenses required by the occurrence of <i>an/luni de zile</i> , and <i>de ... zile</i> .	64
I.11. Translate and apply the rules governing the sequence of tenses required by the occurrence of <i>de atâtă vreme</i> , <i>de multă vreme</i> , <i>pentru o vreme</i> , <i>vreme de</i> , <i>în vreme ce</i> , <i>cu vremea</i> , and <i>de pe vremea</i> .	66
I.12. Translate and apply the rules governing the sequence of tenses required by the occurrence of <i>de câteva ...</i> and <i>de câteva ... încoace</i> .	68
I.13. Translate and apply the rules governing the sequence of tenses required by the occurrence of <i>demult</i> and <i>mai demult</i> .	70
I.14. Translate and apply the rules governing the sequence of tenses required by the occurrence of <i>în cele din urmă</i> .	72
I.15. Translate and apply the rules governing the sequence of tenses required by the occurrence of <i>în fiecare zi/seară/noapte/an/dimineață</i> .	73

I.16. Translate and apply the rules governing the sequence of tenses required by the occurrence of the various forms of <i>a</i> (<i>se face</i>)	77
I.17. Translate and apply the rules governing the sequence of tenses required by the occurrence of <i>ore/ceasuri întregi</i> , <i>(de) o zi întreagă</i> , <i>(de) o noapte întreagă</i> , <i>nopți întregi</i> , <i>un an întreg</i> , <i>decenii întregi</i> .	79
I.18. Translate and apply the rules governing the sequence of tenses required by the occurrence of <i>abia</i> , <i>abia (... când)</i> , <i>abia după</i> , and <i>de abia</i> .	81
I.19. Translate and apply the rules governing the sequence of tenses required by the occurrence of <i>de multe ori</i> , <i>de puține ori</i> , <i>ori de câte ori</i> , <i>de câteva ori</i> , and <i>de căte ori</i> .	85
I.20. Translate and apply the rules governing the sequence of tenses required by the occurrence of <i>de mulți ani</i> , and <i>de un an</i> .	88
I.21. Translate and apply the rules governing the sequence of tenses required by the occurrence of <i>mâine-poimâine</i> , <i>mâine pe vremea asta</i> , <i>mâine</i> , <i>de mâine</i> , <i>deunăzi</i> , and <i>azi-noapte</i> .	89
I.22. Translate and apply the rules governing the sequence of tenses required by the occurrence of <i>în curând</i> , <i>mai curând</i> , <i>după</i> , and <i>curând</i> .	91
I.23. Translate and apply the rules governing the sequence of tenses required by the occurrence of <i>vei fi ...</i> , <i>să fi ...</i> , <i>să se fi ...</i> , <i>urma să fie ...</i> , <i>trebuie să fi ...</i> , <i>trebuia să fi ...</i> , <i>trebuia să ...</i> , <i>ar fi trebuit să ...</i> , <i>de s-ar ...</i> , <i>s-ar putea ...</i> .	94
II. Literary Texts	99
II.1. Prose	101
1840 <i>Alexandru Lăpușneanu</i> , Costache (Constantin) Negruzzi (1808-1868)	101
1860 <i>Doamna Chiajna</i> , Alexandru Odobescu (1834-1895)	103
1875 <i>La aniversară</i> , Mihai Eminescu (1850-1889)	107
1894 <i>Moara cu noroc</i> , Ioan Slavici (1848-1925)	110
1900 <i>Moara lui Călifar</i> , Gala Galaction (1879-1961)	110
1902 <i>O noapte în Sulina (Cartea de aur)</i> , Alexandru Macedonski (1854-1920)	112
1909 <i>Unde sta norocul</i> , Gheorghe Brăescu (1871-1949)	114
1910 <i>Din lumea celor care nu cuvântă</i> , Emil Gărleanu (1878-1914)	116
1915 <i>Neamul Șoimăreștilor</i> , Mihail Sadoveanu (1880-1961)	117
1920 <i>Ion</i> , Liviu Rebreanu (1885-1944)	119
1924 <i>Chira Chirilina</i> , Panait Istrati (1884-1935)	120
1925-1927 <i>La Medeleni</i> , Ionel Teodoreanu (1897-1954)	123
1926 <i>Fecioarele despletite</i> , Hortensia Papadat-Bengescu (1876-1955)	127
1928 <i>Corigent la limba română</i> , Ion Minulescu (1881-1944)	129
1928 <i>Hanu-Ancuței</i> , Mihail Sadoveanu (1880-1961)	131
1928 <i>Întunecare</i> , Cezar Petrescu (1892-1961)	132
1931 <i>O moarte care nu dovedește nimic</i> , Anton Holban (1902-1937)	132

1933	<i>Adela</i> , Garabet Ibrăileanu (1871-1936)	133
1933	<i>Maitreyi</i> , Mircea Eliade (1907-1986)	139
1933	<i>Patul lui Procust</i> , Camil Petrescu (1894-1957)	140
1934	<i>Zilele și noptile unui student întârziat</i> , Gib Mihăescu (1894-1935)	142
1936	<i>Întâmplări în irealitatea imediată</i> , Max Blecher (1909-1938)	144
1938	<i>Minunile Sf. Sisoe</i> , George Topîrceanu (1886-1937)	147
1938	<i>Pânza de păianjen</i> , Cella Serghi (1907-1992)	149
1976	<i>Frumoșii nebuni ai marilor orașe</i> , Fănuș Neagu (1932-2011)	150
1977	<i>Bunavestire</i> , Nicolae Breban (1934-)	152
1977	<i>Viața ca o pradă</i> , Marin Preda (1922-1980)	153
1996	<i>Orbito I</i> , Mircea Cărtărescu (1956-)	156
1997	<i>Apărarea lui Galilei</i> , Octavian Paler (1926-2007)	160
II.2. Drama		162
1880	<i>Conu Leonida față cu reacțiunea</i> , Ion Luca Caragiale (1852-1912)	162
1910	<i>Luceafărul</i> , Barbu Ștefănescu-Delavrancea (1858-1918)	167
1968	<i>Iona</i> , Marin Sorescu (1936-1996)	171
II.3. Poetry		175
1800-1812	<i>Tığaniada</i> , Ion Budai-Deleanu (1760? 1763?-1820)	175
1906	<i>Lacustra</i> , George Bacovia (1881-1957)	176
1927	<i>Rondelul beat de roze</i> , Alexandru Macedonski (1854-1920)	177
1930	<i>Din ceas, dedus... (Joc secund)</i> , Ion Barbu (1895-1961)	177
III. Miscellaneous Texts		179
1687?,	<i>De neamul moldovénilor, din ce țară au ieșit strămoșii lor</i> , Miron Costin (1633 – 1691)	181
1716	<i>Istoria Țării Rumânești dintru început</i> , Constantin Cantacuzino (1639-1716)	184
1885	<i>Comediile d-lui I. L. Caragiale</i> , Titu Maiorescu (1840-1917)	186
1908	<i>Din trecutul nostru</i> , Alexandru Vlahuță (1858-1919)	199
1918	<i>Continuitatea spiritului românesc în Basarabia</i> , Nicolae Iorga (1871-1940)	192
1926	<i>Peste Ocean</i> , Jean Bart (1874-1933)	194
1933	<i>Istoria ideilor mele</i> , Alexandru Dimitrie Xenopol (1847-1920)	198
1936	<i>Schimbarea la față a României</i> , Emil Cioran (1911-1995)	200
1977	<i>Brașovul de altădată</i> , Sextil Pușcariu (1877-1948)	202
1988	<i>Minima Moralia. Elemente pentru o etică a intervalului</i> , Andrei Pleșu (1948-)	204
1991	<i>Îndreptar pătimăș</i> , Emil Cioran (1911-1995)	205
2003	<i>Coridoare</i> , Ana Blandiana (1942-)	218
IV. Assessing Translations		211
IV. 1.	Compare the four translations of <i>La hanul lui Mânjoală</i> by Ion Luca Caragiale. Identify shifts in translation. Prior to	

this, study various approaches to shifts.	213
IV.2. Compare the translations of a fragment of <i>Luceafărul</i> by Mihai Eminescu. Identify strategies for the translation of poetry.	225
IV. 3. Identify strategies, techniques and shifts in the translation of <i>Amintiri din copilărie</i> by Ion Creangă from <i>Memories of My Boyhood, Stories and Tales</i> . Translated by Ana Cartianu and R.C. Johnston, Minerva Publishing House, Bucharest, 1978.	241
IV. 4. Identify strategies and techniques in the translation by Leon Levîchi of <i>Rugăciune</i> by Octavian Goga (1881-1939). The translation was published in Octavian Goga, <i>Poezii/Poems. Romanian-English bilingual edition</i> , Minerva Publishing House, Bucharest, 1982	251